

**Roční souhrnná zpráva o kontrolách provedených v roce 2016 Českou inspekci
životního prostředí ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce
provedených podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených
vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně
zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
(zákon o prevenci závažných havárií)**

Česká inspekce životního prostředí prováděla kontroly na základě ročního plánu kontrol schváleného Ministerstvem životního prostředí na rok 2016 ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce (Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce, Český báňský úřad a obvodní báňské úřady, krajské hygienické stanice a hasičské záchranné sbory krajů). Kontroly byly prováděny dle zákona o PZH, který zapracovává aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Zákon zavádí systém zpracování bezpečnostních dokumentů a proces jejich schvalování, dále také řeší přístup veřejnosti k informacím o rizicích spojených s nebezpečnými látkami umístěnými v objektech. Cílem prověrky byla kontrola všech 120 subjektů zařazených do skupiny B a 38 vybraných subjektů zařazených do skupiny A. Ve vztahu k požadavku nové legislativy vyvstala pro většinu provozovatelů nakládající s nebezpečnými látkami od 1. 6. 2016 povinnost přezkoumat seznam látek zpracovaný podle zákona č. 59/2006 Sb., aktualizovat a předložit: bezpečnostní programy a zprávy, vnitřní havarijní plány a podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a zpracování vnějšího havarijního plánu. Na základě tohoto požadavku zákona docházelo během roku 2016 ke změnám v zařazení subjektů dle zákona o PZH. Skutečně bylo zkontrolováno 153 objektů, vyřazeny byly 2 objekty skupiny B a 3 objekty skupiny A.

Postup, předmět a zaměření kontrol v roce 2016

Cílem provedených kontrol u vybraných subjektů bylo v souladu s ust. § 39 odst. 2 zákona o PZH ověření dodržování povinností stanovených tímto zákonem.

Předmětem kontrol bylo zejména:

- posouzení, zda informace obsažené v bezpečnostním programu nebo bezpečnostní zprávě odpovídají skutečným podmínkám v objektu,
- opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie v objektu,
- vhodnost a dostatečnost prostředků zmírňujících možné následky závažné havárie,
- dodržování preventivních bezpečnostních opatření uvedených v bezpečnostním programu nebo bezpečnostní zprávě a ve vnitřním havarijním plánu,
- podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a zpracování vnějšího havarijního plánu předložené krajskému úřadu a hasičskému záchrannému sboru kraje.

Zaměření kontrol:

- místní prohlídka areálu provozovny,
- základní prvky systému řízení bezpečnosti, termíny plnění dílčích úkolů a celkových úkolů
- vyhodnocení stavu systému PZH,
- zprávy o výsledku kontrol nebo auditů o plnění bezpečnostní dokumentace,
- splnění povinnosti sjednání pojištění odpovědnosti za škody ve smyslu zákona o PZH,
- evidence mimořádných událostí a způsob jejich vyhodnocování.

V roce 2017 bylo rovněž provedeno 11 neplánovaných kontrol nezařazených subjektů v součinnosti s krajskými úřady. Tyto kontroly byly zaměřeny na prověření aktuálnosti údajů z oznámení o nezařazení objektů, zjištění množství skladovaných a v provozu (výrobním procesu) používaných vybraných nebezpečných chemických látek, rozsahu činnosti firem a předpokladu budoucího vývoje ve firmě (rozvoj – útlum - změna výroby), respektování

povinností na úseku manipulace se závadnými látkami a vybranými chemickými látkami, apod.

Kontrola nezařazených subjektů:

- **AIR PRODUCTS spol. s r.o.;** Ústecká 1335/30, Děčín V-Rozbělšy, 405 02 Děčín
provoz: Ke Kablu 289/7, Dolní Měcholupy, Praha
- **HC Sparta Praha a.s.;** Za elektrárnou 419/1, Bubeneč, 170 00 Praha 7
- **CHEMAN CZ, s.r.o.;** Praha 9 – Horní Počernice, Bystrá 761, PSČ 19300
- **ICE CZECH LETŇANY a.s.;** Moravská 1553/52, Vinohrady, 120 00 Praha 2
- **INCHEMA s.r.o.;** Praha 9 – Horní Počernice, Bystrá 761/10, PSČ 19300
- **Ethanol Energy a.s.;** Vrdu, Školská 118, PSČ 28571
- **Hockey Club Kobra Praha z.s.;** Mikuleckého 1584/1, Braník, 147 00 Praha
- **AGBA, v.o.s.;** Vesecko 487, Daliměřice, 511 01 Turnov
- **GALVANOTECHNA, družstvo;** Západní 71/2, Vrkoslavice, 466 06 Jablonec nad Nisou
Provozy: Jablonec nad Nisou, Západní 2, 466 06 Jablonec nad Nisou
Vratislavice, U Šamotky 1163, 463 11 Vratislavice nad Nisou
- **KORTAN, spol. s r.o.;** Jižní 210, Loučná, 463 34 Hrádek nad Nisou
- **FOBOS INVEST, a.s.;** Pobřežní 18/16, Karlín, 186 00 Praha 8
Provoz: Jablonec nad Jizerou 351, 512 43 Jablonec nad Jizerou

ČIŽP neuložila žádnému kontrolovanému provozovateli pokutu za správní delikt podle zákona o prevenci závažných havárií. Zjištěné nedostatky během kontrol byly řešeny formou návrhu ke zjednáání nápravy zjištěných nedostatků včetně stanovení termínu v rámci zprávy o výsledku kontroly, případně byly zjištěné nedostatky odstraněny v průběhu kontroly. Nedostatky zjištěné ve vztahu ke speciálním zákonům integrované inspekce byly řešeny dle příslušných právních předpisů jednotlivých kontrolních orgánů.

V roce 2016 došlo ke dvěma závažným haváriím ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií a několika mimořádným událostem.

Dne 8. 2. 2016 došlo ve společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. k závažné havárii ve smyslu zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Ve spodní části mokrého skrubru č. 15 – VP3 došlo k protržení/destrukci ocelového pláště a vytvoření kruhového otvoru o průměru cca 80 cm. Toto mělo za následek únik cca 30 000 m³ vysokopečního plynu. Došlo k lehké intoxikaci 8 zaměstnanců vysoké pece vysokopečním plynem. Plynový oblak se šířil od poškozeného zařízení k odlévárně Vysoké pece č. 2, kde došlo k intoxikaci zaměstnanců. Ve směru větru mimo VP č. 2 nebyly naměřeny zvýšené koncentrace CO vně ani mimo areál společnosti. Provozovatel zaslal krajskému úřadu hlášení o vzniku závažné havárie dne 8. 2. 2016, toto hlášení krajský úřad přeposlal dne 10. 2. 2016 v souladu s § 36 odst. 1 písm. b) zákona o prevenci závažných havárií Ministerstvu životního prostředí a Ministerstvu vnitra. Dne 6. 5. 2016 provozovatel předložil krajskému úřadu konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie. V rámci kontroly 25. - 27. 5. 2016 byla provedena kontrola přijatých opatření k zamezení opakování tohoto typu závažné havárie.

Dne 13. 5. 2016 došlo ve společnosti Čepro, a.s. ve Šlapanově při svařování produktovodního potrubí v objektu 223 ke vznícení par motorové nafty a následnému zranění 3 zaměstnanců externí firmy, která svařování prováděla. Při havárii nedošlo k úniku nebezpečných látek. Havárie byla ohlášena ČIŽP a příslušnému krajskému úřadu. Návrh konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie byl předložen krajskému úřadu ke schválení dne 10. 8. 2016. Společnost ve své konečné zprávě předložila soubor 6 opatření, která mají podobnému typu havárie zabránit. Havárie byla rovněž šetřena Policií ČR, HZS a OIP.

Většina provozovatelů zdokonaluje systém řízení prevence havárií a plní stanovené cíle, které jsou vyhodnocovány v závěrečných zprávách společností. Kontrolované společnosti mají často zaveden systém ISO a povinnosti vyplývající z bezpečnostní dokumentace jsou do tohoto systému implementovány. Stanovené cíle v oblasti PZH se většinou vyhodnocují 1x za rok. ČIŽP vždy při svých kontrolách doporučuje plnit opatření vzešlá z interních či externích auditů tak jak je i uvedeno v bezpečnostní dokumentaci.

Při kontrolní činnosti a celkově ve výkonu agendy dle zákona o prevenci závažných havárií funguje mezi ČIŽP a všemi dotčenými orgány státní správy na úseku prevence závažných havárií dobrá spolupráce. Z průběhu kontrol v oblasti prevence závažných havárií v roce 2016 lze v souhrnu konstatovat, že provozovatelé zařízení systém PZH akceptují a inspekční činnost v rámci tohoto úkolu má pozitivní dopad při předcházení havarijních a mimořádných stavů.